

Car Nikolaj I. Pavlovič je l. 1848. priskočil na pomoč avstrijskemu cesarju Francu Jožefu v ogrski vstaji. Rusko orožje je ukrotilo Mažarje. Seveda je imela Rusija pri tem tudi svoj egoistični namen. Poraz Mažarov je onemogočil vstajo sosednjih jim Poljakov. V turški vojski leta 1829. so Rusi vzeli Odrin, in že pod njim bi bilo rusko orožje zdrobilo turško državo, ako ne bi bila nesrečna krimska vojska evropskega položaja izpremenila. Vedno bolj pa se je ozirala Rusija na Balkan. Aleksander II. Nikolajevič si je zaslužil ime »carja osvoboditelja« v turški vojski l. 1877—78., ko je zmagoslavna ruska vojska prišla tja pred vrata Cariграда. Aleksander je bil umorjen l. 1881. Že prej so nihilisti poizkusili dva atentata nanj. Tu zadenemo ob najvažnejše notranje vprašanje Rusije. Že Aleksander II. bi bil dal ustavo Rusiji, ako ga ne bi bila prehitela bomba ravno onih, ki so najbolj zahtevali odpravo carskega absolutizma. Pod Aleksandrom III. Aleksandrovičem je notranja preroditev Rusije popolnoma zastala. Na zunaj je podpiral slovansko politiko, da s simpatijami drugih slovanskih narodov poveča veljavo Rusije; za kulturne potrebe lastnega ljudstva pa ni imel nobenega smisla. Odtujil se je Nemčiji in pripravil zvezo s Francijo.

Od leta 1894. pa vlada sedanji Romanov — Nikolaj II. Aleksandrovič. Znan je kot »mirovni

car«, ki je pa vodil eno najbolj krvavih vojsk na Vzhodu. Presegalo bi okvir našega članka, da bi se spuščali v razpravo dogodkov, s katerimi se sedaj itak bavi ves svet. Hoteli smo podati le skico, ki nekoliko označuje vladarsko rodbino, ki gospoduje Rusiji skozi tri stoletja.

Nikdar ni bila Avstrija še v vojski z Rusijo. Sicer so pota diplomatov vodila večkrat prav ob meji mirovne možnosti, a istina je, da se njuno orožje še nikdar ni sovražno križalo. Pač pa je Rusija že večkrat Avstrijo podpirala v težkih časih in jo rešila propasti. Rusija je podpirala prusko politiko, ki je Avstrijo izrinila iz Nemčije, in s tem ji je dala pravec proti jugu. Tu so interesi obeh držav vzporedni, daj Bog, da ne bi bili nikdar sovražni!

V notranjosti pa se bo morala Rusija mnogo izpremeniti. Verska svoboda, zlasti svoboda katoličanov, ki je zopet zatrta, bo morala dati prostost vseobčemu duševnemu napredku. Stena, ki stoji med vladarsko hišo in med ljudstvom, bo morala pasti.

Kakor ljubezniva idila, skoro pravljичna podoba iz davnih dni, se vidi danes začetek Romanovih: Mladeniča, od ljudstva svobodno izvoljenega proti nasilnikom in mogočnejšem, krona za carja oče-patriarh, želeč blagoslova božjega njegovi mladi roki. Da bi spomin na ta prizor osvežil tudi sedanjo Rusijo!

RAJSKI SEN.

Zložil Silvin Sardenko.

Trudni mrak po sobi hodi,
ti se klanjaš v sen pred njim.
Pridi, dete, da na čelo
sveti križ ti naredim.
Bog ti vdihni sladek sen!

Ako vstane misel temna,
zatrepeče in zbeži;
skruniti ne sme svetišča,
kjer nedolžnost tvoja spi.
Bog ti vdihni blažen sen!

Angel tvoj se ti nasmeje,
ko zagleda sveti križ;
smeh na ustnih boš nosilo,
ko se zjutraj prebudiš.
Bog ti vdihni rajski sen!

